

**ANALIZA STANJA VISOKOŠOLSKEGA IN
RAZISKOVALNEGA SREDIŠČA PRIMORSKE IN
VIZIJA RAZVOJA JAVNEGA ZAVODA
VIŠJEŠOLSKO IN VISOKOŠOLSKO SREDIŠČE
PRIMORSKE**

Mestna občina Nova Gorica, Oddelek za družbene dejavnosti

Nova Gorica, junij 2018

KAZALO

1	PREDSTAVITEV VISOKOŠOLSKEGA IN IZOBRAŽEVALNEGA SREDIŠČA PRIMORSKE.....	4
1.1	Zavod Visokošolsko in raziskovalno središče Primorske	4
1.2	Predstavitev terciarnega izobraževanja v Novi Gorici	6
1.2.1	EVROPSKA PRAVNA FAKULTETA	6
1.2.2	UNIVERZA NA PRIMORSKEM, FAKULTETA ZA VEDE O ZDRAVJU	9
1.2.3	UNIVERZA V LJUBLJANI, FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO	9
1.2.4	FAKULTETA ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE	11
1.2.5	OSTALI PROGRAMI, KI DELUJEJO POD OKRILJEM VIRS	12
1.3	AKTIVNOSTI, KI JIH NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA IZVAJAJO DRUGI IZVAJALCI	12
1.3.1	Univerza v Novi Gorici.....	13
1.3.2	Ljudska univerza Nova Gorica.....	15
1.3.3	Šolski center Nova Gorica	17
1.3.4	Lampret consulting	18
1.4	ŠTUDENTI V NOVI GORICI.....	19
1.5	Prostorski pogoji za izvajanje terciarnega izobraževanja v Novi Gorici	20
2	VIZIJA RAZVOJA TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA NA GORIŠKEM.....	22

2.1	PROGRAMSKI DOKUMENT NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA NA GORIŠKEM	22
2.1.1	Temeljne smernice razvoja visokega šolstva.....	22
2.1.2	Prioritetna področja razvoja terciarnega izobraževanja	24
2.1.3	Programske usmeritve za delovanje Mestne občine Nova Gorica na področju terciarnega izobraževanja	24
2.2	TEMELJNA IZHODIŠČA ZA NADALJNJE DELOVANJE VIRS oz. JAVNEGA ZAVODA VIŠJEŠOLSKO IN VISOKOŠOLSKO SREDIŠČE PRIMORSKE	25
2.2.1	Zakonodajna izhodišča in usmeritve.....	26
2.2.2	Finančna in kadrovska izhodišča.....	26
2.2.3	Organizacijska izhodišča	28
2.2.4	Izhodišča stroke	30
2.2.5	Vizija novega javnega zavoda (SWOT analiza)	30
3	ZAKLJUČEK	33

1 PREDSTAVITEV VISOKOŠOLSKEGA IN IZOBRAŽEVALNEGA SREDIŠČA PRIMORSKE

1.1 Zavod Visokošolsko in raziskovalno središče Primorske

Pri Okrožnem sodišču v Novi Gorici je bil dne 15.11.2002 registriran zavod Visokošolsko središče "Diligentia" Nova Gorica. Zavod je ustanovilo šest ustanoviteljev in sicer: Občina Šempeter-Vrtojba, Hit d.d. Nova Gorica, Iskra Avtoelektrika d.d., Meblo Holding d.o.o. Nova Gorica, Goap d.o.o. Nova Gorica ter GZS - Območna zbornica za severno Primorsko. Ustanovljen je bil kot pravna oseba zasebnega prava in sicer za opravljanje razvojne, koordinacijske, organizacijske, svetovalne in strokovne dejavnosti na področju visokošolskega izobraževanja in znanstvenega raziskovanja. Ustanovitelji zavoda so Mestni občini Nova Gorica predlagali, da pristopi k pogodbi o ustanovitvi.

Mestni svet Mestne občine Nova Gorica je na seji dne:

- 22.5.2003 sprejel sklep, na osnovi katerega se je ustanovila sedemčlanska komisija za razvoj visokega šolstva, poleg tega pa so bile določene naloge komisije. Sprejet je bil sklep, da se o predlogu sklepa o pristopu in podpori programa dejavnosti zavoda Visokošolsko središče "Diligentia" Nova Gorica opravi druga obravnava in se pri tem upošteva predloge, pripombe in mnenja iz razprave.
- 02.10.2003 sprejel več sklepov glede nadaljnega razvoja visokega šolstva na Goriškem.
- 27.11.2003 sprejel sklep o sprejemu izhodišč za pristop oziroma ustanovitev Visokošolskega in raziskovalnega središča Nova Gorica.
- 27.5.2004 sprejel sklep, na osnovi katerega Mestna občina Nova Gorica pristopa kot ustanoviteljica k pogodbi o ustanovitvi zavoda Visokošolsko središče »Diligentia«.

Leta 2004 so Mestna občina Nova Gorica, Občina Šempeter-Vrtojba in nekatera lokalna podjetja podpisali Pogodbo o ustanovitvi zavoda Visokošolsko in raziskovalno središče Primorske (v nadaljevanju: pogodba o ustanovitvi) z namenom sodelovanja zavoda s primorskimi lokalnimi skupnostmi in gospodarstvom ter drugimi slovenskimi in mednarodnimi visokošolskimi in raziskovalnimi zavodi, s ciljem pospeševanja razvoja visokega šolstva v

regiji. Opredelitev dejavnosti je določala pripravo in usklajevanje pobud za razvoj novih visokošolskih/univerzitetnih programov in raziskovalnih projektov ter spodbujanje nastajanja novih visokošolskih in raziskovalnih zavodov. Pri tem je zavod posebno pozornost namenjal programom, ki so usmerjeni v dolgoročni dvig konkurenčnosti gospodarstva v regiji.

V času od ustanovitve Visokošolskega in raziskovalnega središča Primorske (v nadaljevanju: VIRS) je v Novi Gorici steklo sodelovanje z Univerzo v Ljubljani - Fakulteto za elektrotehniko, Univerzo na Primorskem - Fakulteto za vede o zdravju, ustanovljeni sta bili Fakulteta za uporabne družbene študije in Evropska pravna fakulteta.

Z izvajanjem visokošolskih programov, ki jih izvajajo zgoraj navedeni visokošolski zavodi v Novi Gorici, je omogočeno visokošolsko izobraževanje mladim iz lokalnega okolja, zagotavljanje deficitarnih poklicev v lokalnem okolju, VIRS je pri uvajanju novih visokošolskih študijskih programov v lokalno okolje sledil potrebam v okolju.

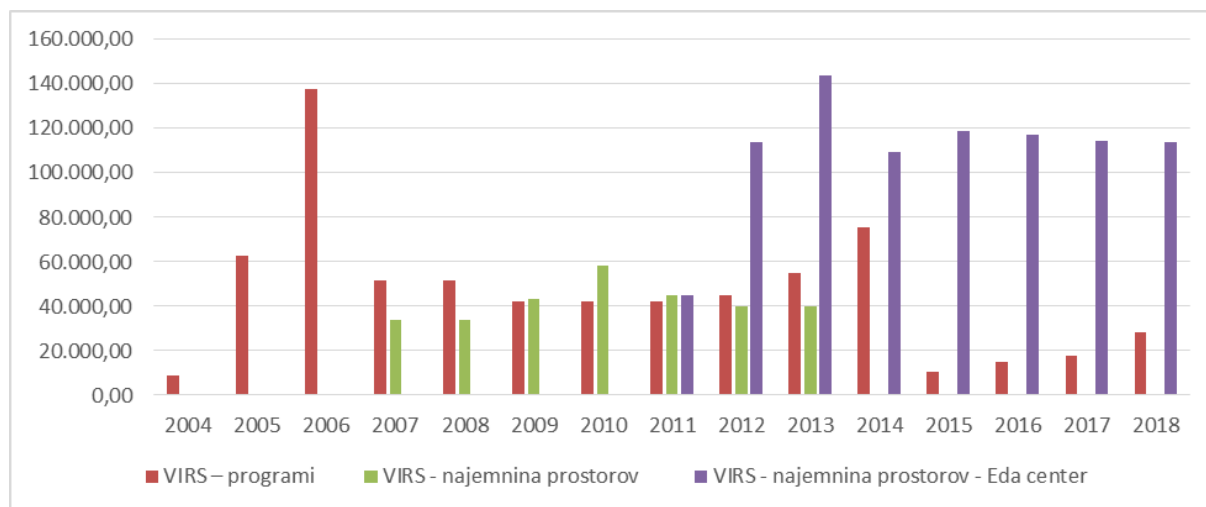
V pogodbi o ustanovitvi je bilo določeno, da ustanovitelji iz gospodarstva prispevajo najmanj polovico sredstev za delovanje zavoda, preostanek pa prispevajo ustanovitelji iz vrst lokalnih skupnosti. V zadnjih letih je gospodarska kriza zajela tudi Goriško in podjetja, soustanovitelji VIRS iz vrst gospodarstva, niso zmogli več sofinanciranja zavoda, kot ga je določala pogodba o ustanovitvi. V skladu s pogodbo sta sofinanciranju delovanja zavoda sledili tudi lokalni skupnosti.

Zadnja leta so ustanovitelji iz vrst gospodarstva začeli izstopati iz soustanoviteljstva VIRSa. S 1.1.2018 so vsi ustanovitelji VIRS iz vrst gospodarstva izstopili iz soustanoviteljstva VIRS, kot edini ustanoviteljici sta ostali Mestna občina Nova Gorica in Občina Šempeter – Vrtojba.

V mesecu maju 2018 je bil podpisan Aneks št. 1 k pogodbi o ustanovitvi, kjer se je med drugim določilo razmerje za sofinanciranje (razmerje med številom prebivalcev v posamezni občini) med ustanoviteljicama zavoda Mestno občino Nova Gorica in Občino Šempeter-Vrtojba.

Mestna občina Nova Gorica sofinancira delovanje VIRSa in najemnin za izvajanje programov od samega pristopa Mestne občine Nova Gorica k soustanoviteljstvu zavoda v letu 2004 do danes. Sofinanciranje po posameznih namenih in po posameznih letih je prikazano v grafu 1 in tabeli št. 3.

Graf 1: Sofinanciranje po namenih in letih

Vir: Mestna občina Nova Gorica

1.2 Predstavitev terciarnega izobraževanja v Novi Gorici

V nadaljevanju na kratko predstavljamo delovanje posameznih visokošolskih organizacij, ki delujejo pod okriljem VIRS, ostale programe, ki delujejo pod okriljem VIRS, ter ostale izvajalce terciarnega izobraževanja v lokalnem okolju. Terciarno izobraževanje zajema visokošolsko in višješolsko strokovno izobraževanje.

1.2.1 EVROPSKA PRAVNA FAKULTETA

Iz Letnega poročila za leto 2017 Nove univerze, Evropske pravne fakultete, Nova Gorica, 2018, izhaja, da želi Evropska pravna fakulteta (v nadaljnjem besedilu: Evro-pf) postati mednarodno priznana visokošolska institucija na področju prava ter interdisciplinarnem področju prava in managementa infrastrukture in nepremičnin, ki bo prek kakovostno izvedene izobraževalne dejavnosti, povezovanja teorije s prakso, združevanja pedagoškega in raziskovalnega dela ter mednarodnega sodelovanja oblikovala diplomante, iskane na domačem in mednarodnem trgu dela. Svojo mednarodno prepoznavnost bo gradila tudi preko sistema transnacionalnega izobraževanja. Poleg tega želi Evro-pf postati zanesljiv

partner tako domačega gospodarskega in negospodarskega sektorja kot tudi profitnih in neprofitnih institucij iz tujine.

Temeljno poslanstvo Evro-pf je ustvarjanje in posredovanje znanja na področju prava ter interdisciplinarnega področja prava in managementa infrastrukture in nepremičnin, ki bo ustvarjalo pravne strokovnjake ter strokovnjake s specifičnimi znanji prava in managementa infrastrukture in nepremičnin ter omogočalo njihovo konkurenčno vključevanje na domači in mednarodni trg dela.

Evro-pf je samostojni visokošolski zavod. Ustanovljena je bila 1. julija 2005. Njen ustanovitelj je Inštitut za ustavno ureditev in človekove pravice d.o.o.. Fakulteta je bila prvotno ustanovljena v Portorožu. Dne 23.2.2006 je Svet RS za visoko šolstvo s sklepom št. 1/13-2006 dal pozitivno mnenje k spremembi imena v Evropska pravna fakulteta ter prenosu sedeža fakultete v Novo Gorico.

Zaradi vstopa novega lastnika, je bil dne 21. marca 2011 sprejet nov Akt o ustanovitvi samostojnega in zasebnega visokošolskega zavoda Evropska pravna fakulteta. Zaradi izstopa Inštituta za mednarodno pravo – zavod in Inštituta za civilno pravo iz lastniške strukture se je akt ponovno spremenil dne 2.1.2017. Dne 14.11.2017 je bil sprejet nov Akt o ustanovitvi, ki ureja spremembo vezano na članstvo v Novi univerzi.

Študijski programi, ki jih izvaja Evro-pf:

Triletni univerzitetni študijski program:

- Pravo
- Pravo in management infrastrukture in nepremičnin

Dvoletni podiplomski magistrski program:

- Pravo
- Alternativno reševanje sporov
- Pravo in management nepremičnin
- Civilno in gospodarsko pravo

Triletni podiplomski doktorski študijski program:

- Pravo
- Pravo in management nepremičnin

Tabela 1: Število študentov in diplomantov po vrstah študijskih programov v študijskem letu 2017/2018

Program	Število vpisanih študentov	Število diplomantov
Pravo I. stopnje	1023	10
Pravo II. stopnje	622	19
Pravo III. stopnje	129	4
Pravo in management infrastrukture in nepremičnin 1. stopnje	127	6
Pravo in management nepremičnin II. stopnje	295	9
Pravo in management nepremičnin III. stopnje	62	0
Alternativno reševanje sporov II. stopnje	13	0
Civilno in gospodarsko pravo	11	0

VIR: Nova univerza, Evropska pravna fakulteta: Letno poročilo za leto 2017 (Nova Gorica, 2018)

Evro-pf izvaja tudi raziskovalno in razvojno dejavnost, umetniško dejavnost, mednarodno dejavnost in sodelovanje v evropskih projektih, knjižnično dejavnost, dejavnost študentskih domov, upravne, pravne in druge naloge, nacionalno pomembne naloge, univerzitetni šport, interesno dejavnost študentov in druge dejavnosti.

1.2.2 UNIVERZA NA PRIMORSKEM, FAKULTETA ZA VEDE O ZDRAVJU

Poslanstvo Fakultete za vede o zdravju, ki deluje pod okriljem Univerze na Primorskem, je izobraževati in raziskovati - biti center ustvarjanja in prenosa znanja na področju zdravja, prehrane in gibanja, ki je uveljavljen doma in v tujini.

Fakulteta za vede o zdravju želi postati najuglednejša izobraževalna in znanstveno-raziskovalna institucija na področju zdravja, prehrane in gibanja na nacionalni ravni. Kot partnerska izobraževalna in raziskovalna institucija želi doseči mednarodno prepoznavnost in vpetost v mrežo najkakovostnejših izobraževalnih ustanov s področja poklicev v zdravstvu in športu. Pri ustvarjanju novih znanj in oblikovanju novih izobraževalnih ter znanstveno-raziskovalnih vsebin želi slediti potrebam in pobudam okolja. Z namenom izboljšanja, povrnitve ali ohranjanja zdravja ljudi želi znanje prenašati na vsa družbena okolja.

Študijski program Zdravstvena nega je usklajen z Direktivo o priznavanju poklicnih kvalifikacij 2005/36/ES in 2013/55/EU ter ostalimi smernicami mednarodnih in domačih strokovnih združenj. Diplomanti pridobijo kompetence za samostojno opravljanje poklica diplomirane medicinske sestre oziroma diplomiranega zdravstvenika doma ter v Evropskem prostoru. Študijski program sledi razvoju stroke, je prilagojen potrebam demografsko spremenjene razvite družbe, ter omogoča pridobivanje dodatnih znanj in sposobnosti za izvajanje širokega spektra nalog zdravstvene nege.

Redni študij zdravstvene nege Fakultete za vede o zdravju v Novi Gorici se izvaja od leta 2006, kjer vsako leto vpišejo vsaj 45 študentov. Vsa razpisana mesta so običajno zasedena že ob prvem vpisnem roku. Na dan 30.10.2016 je bilo število študentov v Novi Gorici 134.

1.2.3 UNIVERZA V LJUBLJANI, FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO

Poslanstvo Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani (v nadaljnjem besedilu: UL FE):

- različne oblike izobraževanja s poudarjeno internacionalizacijo in praktičnimi znanji ter mednarodno primerljivostjo pridobljenih stopenj izobrazbe,
- mednarodno primerljivo znanstveno-raziskovalno delo,
- strokovno delo in prenos tehnologij v prakso,

- promocija in skrb za razvoj stroke v družbi.

Vizija UL FE:

- zaveza k vrhunskemu pedagoškemu delu, katerega namen naj bo ustvarjanje dobrih inženirjev,
- zaveza k vrhunskemu znanstveno-raziskovalnemu in strokovnemu delu vseh pedagogov in raziskovalcev,
- zavzeto in pošteno delo študentov pri izpolnjevanju študijskih obveznosti,
- zavzeto in profesionalno delo skupnih služb Fakultete pri podpori pedagoškemu, znanstveno-raziskovalnemu in strokovnemu delu,
- zagotavljanje korektnih in profesionalnih medsebojnih odnosov med vsemi deležniki v ustvarjalnem okolju na Fakulteti: pedagogi, študenti, raziskovalci in delavci v skupnih službah,
- primarna skrb za dobrobit in ugled Fakultete ter zagotavljanje ustreznih materialnih pogojev za delovanje.

Med fakultetami na področju elektrotehnike želi UL FE ostati najboljša v Sloveniji ter se do leta 2025 uvrstiti med 20 odstotkov najboljših na območju Srednje Evrope in nekdanje države (Nemčija, Avstrija, Švica, Italija, Hrvaška, Madžarska, Češka, Slovaška, BiH, Srbija, Črna Gora, Makedonija).

UL FE je v študijskem letu 2007/2008 najavila in izvedla prvi vpis v triletni visokošolski strokovni študijski program Multimedijske komunikacije v Novi Gorici.

Zaradi manjšega števila vpisanih študentov in pomanjkanja finančnih sredstev za izvajanje študijskega programa v Novi Gorici, kar bi vodilo v nižanje kakovosti izvedbe, se je FE v letu 2015 odločila, da ne bo več razpisala vpisnih mest za študijski program Multimedijske komunikacije, ki ga je UL FE izvajala v Novi Gorici. V letu 2018 se je izvajanje programa v Novi Gorici zaključilo.

1.2.4 FAKULTETA ZA UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE

Fakulteta za uporabne družbene študije (v nadaljnjem besedilu: FUDŠ) želi postati eden vodilnih evropskih centrov na izbranih področjih družboslovnega znanja, diplomanti pa med najbolj iskanimi strokovnjaki s svojega področja.

FUDŠ je zavezan k inovativnosti in vrhunskosti znanja. Spodbuja intelektualno refleksijo in prenaša znanstvena spoznanja v lokalno in globalno okolje. Usposablja odgovorne posameznike, sposobne kompetentno opravljati delo in se aktivno soočati z razmerami na trgu in v družbi. Tako soustvarja pogoje za odprtost, svobodo in blaginjo.

Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici je bila kot samostojen zasebni visokošolski zavod ustanovljena leta 2006. V letu 2007 so začeli z izvajanjem pedagoškega procesa tako na dodiplomski kot na podiplomski stopnji. V akademskem letu 2007/2008 so začeli izvajati programa rednega študija in sicer dodiplomski študijski program Uporabne družbene študije ter magistrski študijski program Medkulturni menedžment. V letu 2008 je bil akreditiran doktorski študijski program Sociologija, s čimer so kompletirali sistem študijskih programov na celotni vertikali (na dodiplomski, magistrski in doktorski ravni), leto kasneje pa so začeli z izgradnjo dodatne vertikale na področje socialnega menedžmenta, na katerem so akreditirali dodiplomski visokošolski strokovni program Socialni menedžment in istoimenski magistrski program. V študijskem letu 2012/13 sta se obstoječim programom pridružila še visokošolski strokovni in magistrski študijski program Psihosocialna pomoč.

Tabela 2: Število študentov in diplomantov po vrstah študijskih programov v letu 2017/2018

Študijski program	Število študentov na študijskem programu v letu 2017/2018	Diplomanti študijskega programa do 31.12.2017
Uporabne družbene študije (UN)	64	107
Socialni menedžment (VS)	48	26
Psihosocialna pomoč (VS)	64	27
Medkulturni menedžment (MAG)	85	125

Psihosocialna pomoč (MAG)	44	19
Sociologija (DR)	23	45

Vir: Fakulteta za uporabne družbene študije: Letno poročilo za leto 2017, februar 2018

1.2.5 OSTALI PROGRAMI, KI DELUJEJO POD OKRILJEM VIRS

Mediterranski inštitut za sodobne študije Medifas in Fakulteta Medifas

Mediterranski inštitut za sodobne študije (MEDIFAS) si prizadeva za mednarodni dialog na področju industrijskega inženirstva in teorije oskrbovalnih sistemov s poudarkom na proizvodni in oskrbni tehnologiji in ekonomiki na prostor vezanih sistemov ter za razvoj predvsem doktorskega študija industrijskega in systemskega inženirstva, ki ga do sedaj izvaja v mreži evropskih šol pod okriljem International Society for Inventory Research – ISIR, v katerem so člani MEDIFASa tudi vodilni funkcionarji.

Do nedavnega je VIRS MEDIFASu zagotavljal prostore v Primorskem tehnološkem parku.

Šola za evolutivno naturopatijo

V prostorih EDA centra v Novi Gorici poteka med vikendi štiniteltni program izobraževanja s področja naturopatije in psihosomatske podpore. Šola za evolutivno naturopatijo, ki deluje pod okriljem društva VEDA, ponuja certificiran program izobraževanja s področja naravnega zdravljenja in psihosomatske podpore za pridobitev naziva naturopat in counsellour. Program šolanja je dvojezičen, slovensko – italijanski, in predstavlja unikaten samoiniciativen čezmejni projekt za razvoj holistične medicine. V letu 2017 je na Šoli za evolutivno naturopatijo diplomirala prva generacija, ki je v Bruslju zagovarjala diplomska dela s področja holističnih metod v naravnem zdravljenju naturopatije.

1.3 AKTIVNOSTI, KI JIH NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA IZVAJAJO DRUGI IZVAJALCI

1.3.1 Univerza v Novi Gorici

Univerza v Novi Gorici (v nadaljnjem besedilu: UNG) hoče biti raziskovalna in študentom prijazna univerza, kjer znanje nastaja v harmoničnem odnosu med študenti in raziskovalci ter se prenaša na mlajše generacije in v podjetniško okolje.

UNG je zasebna neprofitna univerzitetna ustanova. Tak status ji omogoča prožno organizacijo in delovanje ter lažje prilagajanje na zahteve moderne družbe.

UNG je kompaktna, notranje močno povezana univerza. Raziskovalno in ekspertno delo poteka v laboratorijih, centrih in institutih. Fakultete so odprte enote, kjer na izobraževalnem področju delujejo raziskovalci in strokovnjaki zaposleni v raznih raziskovalnih enotah in zunanjih inštitucijah. Zato se bo UNG v naslednjih letih trudila za harmonično povezovanje strokovnjakov in študentov iz različnih znanstvenih in strokovnih disciplin. Obenem si bo UNG prizadevala preseliti celotno dejavnost na eno mesto oziroma v en kampus.

Skupne službe in servisi delujejo na nivoju univerze.

Poslovanje UNG mora biti bolj podobno modernemu podjetju in manj klasični akademski ustanovi.

Raziskovalno in ekspertno delo je osnova za izvajanje izobraževalnega procesa. Raziskovalci UNG morajo posvečati posebno skrb vključevanju v mednarodne raziskovalne procese in projekte. Od raziskovalcev in učiteljev se pričakuje, da so široko razgledani znanstveniki in eksperti z mednarodnimi izkušnjami. Zato se od kandidatov za stalno zaposlitev pričakuje, da imajo opravljeno podoktorsko usposabljanje v tujini.

UNG želi biti visoko kvalitetna in v mednarodnem prostoru konkurenčna visokošolska inštitucija.

Visokošolski učitelji so lahko le raziskovalci ali eksperti, ki so širše oziroma mednarodno priznani strokovnjaki. Izobraževalno delo s študenti naj v čim večji meri vključuje raziskovalno in praktično delo tako na dodiplomskem kot podiplomskem študiju. Zato bo UNG skrbela za optimalno razmerje študent – profesor v vseh svojih študijskih programih ter za optimalno razmerje med raziskovalnim in izobraževalnim delom. Na UNG pričakujejo, da

bodo dolgoročno vse discipline dosegale razmerje med izobraževalnim in raziskovalnim delom 1:1.

UNG si bo posebej prizadevala za stalno vključevanje strokovnjakov iz gospodarstva v izobraževalni proces.

Posebna skrb bo posvečena mednarodnim povezavam in izmenjavam študentov in profesorjev. Temu bo prilagojena tudi izbira učnega jezika, še posebej na podiplomskem nivoju.

Ne glede na svojo mednarodno naravnost pa bo UNG gojila tudi specifično raziskovalno in pedagoško dejavnost, ki bo utrjevala položaj Slovencev na najbolj zahodni narodnostni meji.

Sodelovanje z industrijo in podjetniškim okoljem mora biti imperativ za vse sodelavce UNG. Na ta način se ustvarjajo pogoji za prenos znanja iz akademske ustanove v podjetniško okolje, večja se prepoznavnost UNG in njene dejavnosti, s tem se tudi izboljšujejo zaposlitvene možnosti diplomantov.

UNG je pobudnica in soustanoviteljica Primorskega tehnološkega parka, ki mora, med drugim, ključno prispevati k ustvarjanju podjetniškega okolja za diplomante, magistrante in doktorante UNG.

UNG se bo trudila, da bo v svoje študijske programe vpisovala najboljše študente in jim omogočala optimalne pogoje študija v okviru danih možnosti. Ne glede na svoj zasebni značaj bo UNG preko programov štipendiranja poskrbela, da bodo njeni programi dostopni vsem socialnim slojem.

Posebnost UNG mora biti učenje na praktičnih problemih, zato bodo študentje v čim večji meri vključeni v praktično in raziskovalno delo znotraj institucije same ali v partnerskih raziskovalnih in visokošolskih inštitucijah ter industriji.

UNG se bo trudila, da doseže čim višjo zaposljivost svojih diplomantov. Za doseganje tega cilja bo organizirala posebno službo, ki bo nudila pomoč pri iskanju zaposlitve. Cilj UNG je, da je delež zaposlitve v šestih mesecih po diplomi, magisteriju ali doktoratu višji od 80 %.

UNG vidi svojo prednost tudi v diverzificiranem načinu financiranja njene dejavnosti. Zato se bo še naprej trudila, da njeno financiranje ne obvisi samo na državnih sredstvih. Pomemben delež financiranja njene dejavnosti mora prihajati iz mednarodnih virov, lokalnih skupnosti, industrije, šolnin, donacij itd.

UNG bo v prihodnosti dajala prednost razvoju magistrskih in doktorskih študijskih programov ter znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

Kot izhaja iz Poročila o delu Univerze v Novi Gorici 2017, Nova Gorica 2018, je dejavnost UNG v letu 2017 pokrivala dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje ter raziskovalno, umetniško in razvojno delo. Pedagoška dejavnost se je izvajala v okviru petih fakultet, ene visoke strokovne šole ter akademije umetnosti. Študij je do konca leta 2017 zaključilo 202 doktorjev znanosti, 350 magistrrov in 833 diplomantov. Raziskovalna dejavnost je potekala v šestih centrih in štirih laboratorijih. UNG postaja vedno bolj mednarodno usmerjena izobraževalna institucija. V letu 2017 so predstavljali tuji študenti kar 45% študentske populacije. Prihajali so iz 47 različnih držav tako iz Evrope kot iz drugih celin. Prav tako postaja UNG privlačno okolje za tuje znanstvenike in profesorje, zato število zaposlenih strokovnjakov iz drugih držav nenehno narašča in je bilo ob koncu leta 2017 že 24% števila vseh zaposlenih. Iz navedenega poročila še izhaja, da so na UNG v študijskem letu 2017/2018 vpisali 409 študentov, od tega 226 na programe prve stopnje, 117 na programe druge stopnje in 66 na programe tretje stopnje. Število študentov nekoliko pada, kar sovpada z manjšanjem generacije.

1.3.2 Ljudska univerza Nova Gorica

Poslanstvo Ljudske univerze Nove Gorice (v nadaljnjem besedilu: LUNG) je širokemu krogu ljudi omogočati kakovostno vseživljenjsko učenje in svetovanje ter s tem skrbeti za celovito podporo pri pridobivanju znanja, osebnostni rasti in oblikovanju vrednot.

LUNG je cenjen in široko prepoznan po najkakovostnejšem izobraževanju odraslih in odličnosti v svetovanju. So napreden in zanesljiv partner, ki je s strokovnostjo, predanostjo in pozitivno energijo kos aktualnim izzivom v regiji in mednarodnem okolju.

LUNG, poleg z aktom o ustanovitvi določene javne službe, organizira:

- ***dodiplomski študij, višješolski programi:***

- ekonomist
- poslovni sekretar
- velnes
- organizator socialne mreže

Višješolski programi Ekonomist, Poslovni sekretar, Organizator socialne mreže in Velnes potekajo kot študij na daljavo in trajajo 2 leti. Potekajo preko interneta v virtualnem učnem okolju (Blackboard) in so organizacijsko in časovno popolnoma prilagojeni študentom.

- ***dodiplomski študij, visokošolski programi:***

- poslovanje
- marketing, družbeni mediji ter odnosi z javnostmi
- menedžment v socialni in izobraževanju
- poslovanje in upravljanje v turizmu

Na LUNGu ugotavljajo, da na splošno višješolski in visokošolski programi niso več tako aktualni in privlačijo le še kandidate, ki so že zaposleni in potrebujejo le višjo stopnjo izobrazbe – v najkrajšem možnem času. Število vpisanih na visokošolske programe na daljavo se tudi pri LUNGu zmanjšuje, gre pa tudi splošni trend v to smer. Spremenjeno ime programa Marketing v »Marketing, družbeni mediji in odnosi z javnostmi« pozitivno vpliva na zanimanje za ta študijski program. Študentje so s študijem na daljavo na splošno zadovoljni, pogrešajo pa predvsem nove programe z manj poudarjeno ekonomsko tematiko.

- ***podiplomski študij, magistrski programi druge stopnje:***

- mednarodno poslovanje
- inovativni menedžment v socialni in izobraževanju
- marketing in prodaja

1.3.3 Šolski center Nova Gorica

Šolski center Nova Gorica je vzgojno izobraževalna ustanova z več kot 60-letno tradicijo, ki ponuja veliko izbiro izobraževalnih programov z različnih področij.

Z leti se je center gradil, se oblikoval in rasel, tako da danes lahko ponudi izobraževanja in usposabljanja s področja elektrotehnike, računalništva, lesarstva, strojništva, mehatronike, avtoservisiranja, prometa, zdravstva, kmetijstva, gostinstva, živilstvu in ekonomije. Vsem, ki se odločijo za splošno izobraževanje pa ponuja program tehniške gimnazije s tremi usmeritvami (elektrotehnika, strojništvo in računalništvo).

Na področju informatike, mehatronike in kmetijstva so še korak dlje z uvedbo višješolskega strokovnega študija. Glede na široko paleto izobraževalnih programov lahko na Šolskem centru Nova Gorica vsakdo poišče usmeritev, ki mu najbolj ustreza.

Višja strokovna šola je bila ustanovljena januarja 2004 s sklepom vlade RS kot OE Tehniškega šolskega centra Nova Gorica. Tehniški šolski center Nova Gorica se je sklepom vlade št. 01403-20/2012/5 preimenoval v Šolski center Nova Gorica (v nadaljnjem besedilu: Center). Spremembe Ustanovnega akta niso predstavljale vzrokov za uvedbo posebnih sprememb v organiziranosti oz. delovanju Višje strokovne šole. Šolski center Nova Gorica, Višja strokovna šola (v nadaljnjem besedilu: VSŠ) vse od njene ustanovitve deluje kot organizacijska enota Šolskega centra Nova Gorica.

VSŠ izvaja študijske programe v rednem in izrednem načinu študija:

- Informatika (v nadaljevanju: INF) od ustanovitve leta 2004 naprej,
- Mehatronika (v nadaljevanju: MEH) od leta 2005 naprej,
- Upravljanje podeželja in krajine (v nadaljevanju: UPK) od leta 2007 naprej.

VSŠ:

- je leta 2007 razvila prenovljene oz. nove kreditno ovrednotene študijske programe informatika, oblikovanje materialov in fotografija,
- uspešno sodeluje na različnih tekmovanjih (SloSkills, EuroSkills, Popri, TPVS, itd.),
- neprestano vzorno sama skrbi za razvoj, implementacijo in vzdrževanje vse laboratorijske opreme,

- leta 2015 je pridobila in ima v uporabi več novih prostorov in opreme (projekt izgradnje in opremljanja MICa),
- leta 2017 so kot edina šola prejeli Diplomo za odličnost.

Izvajajo redni in izredni način študija v vseh zgoraj omenjenih študijskih programih. Študija na daljavo ne izvajajo. Klasičnega e-učenja ne izvajajo. Uporabljajo le t. i. »blended learning«.

Študij izvajajo na naslovih Erjavčeva 4a, Nova Gorica, kjer je tudi uprava VSŠ, ter v novozgrajeni stavbi Medpodjetniškega izobraževalnega centra na Cankarjevi ulici. Študijski program UPK izvajajo tudi v stavbi in na posestvu Biotehniške šole na naslovu UI. Padlih borcev 26, 5290 Šempeter pri Gorici. Študijski proces na VSŠ se torej izvaja v več šolskih stavbah.

Za vse programe je značilno, da so kompetenčno naravnani, kar pomeni, da zahtevajo močno povezavo med teorijo in prakso. Študenti pridobijo v času študija teoretična znanja na predavanjih posameznega predmeta in jih takoj aplicirajo ter praktično preverijo pri seminarskih in laboratorijskih vajah. Vse naštetu še dodatno podkrepijo s praktičnim izobraževanjem (v nadaljevanju PRI) ter usposabljanjem v podjetjih in drugih institucijah. Svojo usposobljenost večajo in dokazujejo v projektnih ter diplomskih nalogah.

Iz Samoevalvacijskega poročila Višje strokovne šole ŠC Nova Gorica za študijsko leto 2016/2017 (Nova Gorica, februar 2018) izhaja, da je bilo v študijskem letu 2016/2017 v programe Višje strokovne šole ŠC Nova Gorica vpisanih 276 študentov.

1.3.4 Lampret consulting

Podjetje LAMPRET CONSULTING je poslovni sistem, ki se ukvarja z dejavnostjo formalnega višješolskega, visokošolskega in magistrskega študija, funkcionalnega izobraževanja za podjetnike in managerje, poslovnega in podjetniškega svetovanja ter projektnim in raziskovalnim delom za gospodarstvo.

Na področju formalnega izobraževanja deluje Center višjih poslovnih šol Goriške, znotraj katerega se izvajata poslovno usmerjena višješolska programa Ekonomist in Poslovni sekretar.

Kot partner Fakultete za komercialne in poslovne vede Celje je podjetje nosilec Študijske enote izrednega študija v Novi Gorici, kjer izvajajo visokošolski strokovni študij Komerciala in podiplomski magistrski študij Komerciala.

Fakulteta za komercialne in poslovne vede izvaja naslednje dodiplomske in podiplomske programe:

- Komerciala 1,
- Poslovna informatika 1
- Turizem 1,
- Varnostni menedžment 1

Podiplomski programi:

- Komerciala 2
- Turizem 2
- Poslovna informatika 2

in sicer na treh lokacijah v Celju, Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici in Murski Soboti.

1.4 ŠTUDENTI V NOVI GORICI

Po zadnjih podatkih Statističnega urada RS je bilo v š. l. 2016/17 v terciarno izobraževanje v Sloveniji vključenih 79.547 študentov, od tega 1.195 študentov s stalnim prebivališčem v Mestni občini Nova Gorica, kar znaša 1,5 % vseh študentov v Sloveniji.

V kratki predstavitvi institucij, ki v našem okolju delujejo na področju terciarnega izobraževanja, smo navedli število študentov v posamezni instituciji. Po razpoložljivih podatkih je delež študentov s stalnim prebivališčem v Mestni občini Nova Gorica, ki so vključeni v terciarno izobraževanje v našem lokalnem okolju, nizko. S študentsko populacijo v Novi Gorici oz. bivanjem študentov in privlačnostjo Nove Gorice kot študijske destinacije se je ukvarjal že Programski dokument na področju terciarnega izobraževanja na Goriškem. V okviru priprave prej navedenega programskega dokumenta je bila med visokošolskimi

institucijami in med študenti v Novi Gorici izvedena anketa glede bivanja študentov v Novi Gorici. Na kratko povzemamo ugotovitve:

- tisti študenti, ki si trenutno poiščejo nočitve, se največkrat poslužujejo bivanja pri zasebnikih, v dijaškem domu ali v cenejših hotelih,
- občutno več študentov bi bivalo v Novi Gorici v študentskem domu, če bi bil na voljo,
- več kot polovica vpisanih študentov je iz drugih krajev,
- večina ustanov terciarnega izobraževanja načrtuje širitev programov in se bodo tako potrebe za bivalne kapacitete vsaj v naslednjih desetih letih poviševale,
- v kolikor bi Nova Gorica imela na razpolago študentske domove, bi se za študij v tem kraju odločilo več študentov,
- Nova Gorica je manj privlačna za študente,
- pomanjkljiva je ponudba obštudijskih dejavnosti in zabave v prostem času.

1.5 Prostorski pogoji za izvajanje terciarnega izobraževanja v Novi Gorici

Mestna občina Nova Gorica je pri vzpostavitvi visokošolskih programov v Novi Gorici delovala po principu zagotavljanja sredstev za zagon programov kot tudi z zagotavljanjem prostorov za izvajanje programov. Kot je razvidno iz tabele št. 3 je mestna občina kupila stavbo za Univerzo v Novi Gorici, nekateri izvajalci visokošolskih programov so se od leta 2004 osamosvojili oz. sami poskrbeli za prostore, ostali programi se izvajajo v EDA centru Nova Gorica, za katere ima mestna občina do leta 2020 sklenjeno najemno pogodbo z EUROINVEST d.o.o. – v stečaju oz. Družbo za upravljanje terjatev bank. V letih 2017 in 2018 je mestna občina najela dodatne prostore v EDA centru za izboljšanje pogojev dela Fakultete za vede o zdravju. Posamezni izvajalci visokošolskih programov v Novi Gorici se v manjši meri poslužujejo dodatnega najema prostorov za izvajanje svojih dejavnosti.

Tabela št. 3: Proračunski izdatki MONG za visoko šolstvo v okviru VIRS med letoma 2004 in 2018

LETO	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 plan	SKUPAJ (EUR)
VIRS – programi	9.068	63.011	137.706	51.744	51.744	42.150	42.150	42.150	45.000	55.000	75.460	10.475	15.030	17.598	28.176	640.688
VIRS - najemna prostorov	0	0	0	33.801	33.801	43.355	58.360	44.729	40.000	40.000	0	0	0	0	0	294.046
VIRS - najemna prostorov - Eda center	0	0	0	0	0	0	0	44.729	113.765	143.798	109.281	119.115	117.000	114.619	114.000	876.307
Evropska pravna fakulteta (EPF) - programi	0	0	0	112.669	68.158	112.669	112.670	0	0	0	0	0	0	0	0	406.166
Fakulteta za uporabne družbene študije - programi	0	0	0	62.594	62.594	62.594	62.594	62.594	0	0	0	0	0	0	0	312.970
Fakulteta za elektrotehniko - programi	0	0	0	41.729	41.729	41.729	20.000	25.000	20.000	24.600	28.333	0	0	0	0	243.120
Goriška knjižnica - nakup knjig za EPF	0	12.519	12.519	12.519	12.519	12.519	12.519	0	0	0	0	0	0	0	0	75.114
Visokošolski kampus oz. park znanja - študentski dom	0	0	0	27.068	132.207	158.794	108.577	42.240	0	0	0	0	0	0	0	468.886
SKUPAJ (v EUR)	9.068	75.530	150.225	342.124	402.752	473.810	416.870	261.442	218.765	263.398	213.074	129.590	132.030	132.217	142.176	3.363.071

Vir: MONG

2 VIZIJA RAZVOJA TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA NA GORIŠKEM

2.1 PROGRAMSKI DOKUMENT NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA NA GORIŠKEM

Mestni svet Mestne občine Nova Gorica je na seji dne 15.12.2016 sprejel Programski dokument na področju terciarnega izobraževanja na Goriškem (v nadaljnjem besedilu: programski dokument). Programski dokument terciarno izobraževanje postavlja med strateške prioritete Mestne občine Nova Gorica in ga prepleta s širšimi razvojnimi potenciali ter smermi razvoja regije ter stremi k povezovanju z drugimi ravni izobraževanja in raziskovanja ter k vključevanju v lokalno družbeno in gospodarsko tkivo.

2.1.1 Temeljne smernice razvoja visokega šolstva

Programski dokument kot temeljne smernice razvoja visokega šolstva določa:

- **komplementarnost**:

Ob sprejetju strateških razvojnih prioritet na področju gospodarstva je smotrno osredotočenje na financiranje razvoja strokovnega izobraževanja, aplikativnega raziskovanja in poklicnega usposabljanja, ki na Goriškem poteka v okviru Šolskega centra, Medpodjetniškega izobraževalnega centra, in ki so predstavljene v programskem dokumentu. Mestna občina naj visokošolske programe podpre s koordinacijo projektnih aktivnosti, skupnimi podpornimi storitvami, omogočanjem gradnje kampusa, bivalnimi kapacitetami in skupnim razvojnim programom v okviru regijskih razvojnih strategij oz. pametne specializacije.

- **osredotočenje** na razvoj regijskih ustanov terciarnega izobraževanja:

Programski dokument za področje terciarnega izobraževanja se osredotoči na ustanove, ki imajo sedež in delujejo na Goriškem, oz. tiste, ki so del vsebinskih razvojnih prioritet. Sedež ustanove igra pomembno vlogo pri razvojni, strokovni in administrativni podpori študijskemu procesu, raziskovalni dejavnosti in študentom. Finančna podpora domačim ustanovam ponuja dolgoročno partnerstvo pri razvoju in je manj tvegana, saj predstavlja manjšo verjetnost odhoda ustanove ali celo ukinitve programov. Včasih je podpora dislociranemu

programu, ki se izvaja na Goriškem, edina možna rešitev za doseganje zastavljenih ciljev (primer Fakulteta za vede o zdravju). V takšnih primerih mora Mestna občina Nova Gorica jasno definirati strateške cilje ter pogojevati podporo z ukrepi, ki preprečujejo tveganje kasnejšega enostranskega umika programa iz okolja. Pri tem velja poudariti, da imajo dislocirani programi dolgoročno perspektivo izključno, če so tesno povezani z lokalnim okoljem: bodisi preko zaposlenih, ki ustvarjajo program, bodisi preko tesne navezave in sodelovanja z lokalnim gospodarstvom ali drugimi ustanovami.

- **težnja k skupni lokaciji za izobraževalne, raziskovalne in tehnološko-inovacijske dejavnosti**

Prostorsko zблиžanje visokošolskih, univerzitetnih in višješolskih programov s tehnološkim parkom in drugimi raziskovalno-inovacijskimi dejavnostmi bi pomembno prispevalo k doseganju kritične mase šolajočih mladih. Vse aktivnosti, povezane s terciarnim izobraževanjem in raziskovanjem/inovacijami, je treba smiselno združiti na eni lokaciji oziroma v neposredni bližini. Dolgoročno je treba težiti k enotnemu kampusu za visokošolsko dejavnost, medtem ko je treba višješolsko dejavnost in z njo povezane raziskovalno-inovacijske aktivnosti razvijati v četrti Nove Gorice,¹ kjer so že sedaj zgoščene šolske ustanove in Medpodjetniški izobraževalni center. Na eno od dveh lokacij ali v njuno neposredno bližino je smiselno umestiti tudi Primorski tehnološki park in druge raziskovalne in tehnološko inovacijske ustanove. Primorski tehnološki park je namreč organska nadgradnja aplikativnega raziskovanja oziroma ustanova, ki podpira prenos znanja in tehnologije v prakso. Ključnega pomena je, da je lociran v okolje, kjer se zadržuje in ustvarja dovolj velika količina študirajoče mladine. Koncentracija izobraževalnih, raziskovalnih ustanov in tehnološkega parka bo ključno prispevala k uresničevanju ideje »Hub Goriške«,²

¹Četrť med Cankarjevo, Erjavčevu, Delpinovo in Rejčevu ulico.

²Hub Goriške izhaja iz angleškega izraza *hub* – stičišče. Uporablja se za označevanje strateškega načina intervencije za kreativno regeneracijo določenega geografskega območja skozi sodelovanje in izkoriščanje sinergij med izobraževalnimi, inovacijskimi ustanovami, podjetji in drugimi razvojnimi ustanovami. Na Goriškem se izraz »Hub Goriške« pojavlja v strateških dokumentih PTP in RRA. V Regionalnem razvojnem programu

ki stremi k povezovanju in usmerjanju delovanja vseh naštetih področij s ciljem razvoja in prenosa tehnologij v prakso na premici od razvoja tehnologije do proizvoda oziroma storitve.

2.1.2 Prioritetna področja razvoja terciarnega izobraževanja

Programski dokument določa, da naj Mestna občina Nova Gorica dolgoročno podpira naslednja področja:

- tehnika in naravoslovje,
- zdravstvo in oskrba starejših občanov,
- turizem, kulturna dediščina in narava.

2.1.3 Programske usmeritve za delovanje Mestne občine Nova Gorica na področju terciarnega izobraževanja

Mestna občina Nova Gorica mora prevzeti vodilno vlogo pri podpori dejavnostim, ki so v skupnem interesu vsem terciarnim ustanovam, ter pri naporih za sodelovanje terciarnih ustanov z drugimi akterji v regiji, predvsem gospodarstvom. Zato naj občina sredstva in delovanje na področju terciarnega izobraževanja porablja ciljno, in sicer pri dveh sklopih dejavnosti:

1. dejavnosti povezovanja terciarnega izobraževanja, inovacij, raziskovanja z lokalnimi gospodarskimi in drugimi organizacijami s ciljem spodbujanja napredka obstoječih in novih podjetij na osnovi znanja in novih tehnologij;
2. dejavnosti vzpostavljanja Goriške kot mednarodno atraktivne destinacije za študij in raziskovanje.

Severne Primorske so v okviru projekta *HUB Goriške* identificirani razvojni potenciali na štirih področjih: sodobni materiali, medicina, obnovljivi viri energije in internet predmetov.

2.2 TEMELJNA IZHODIŠČA ZA NADALJNJE DELOVANJE VIRS oz. JAVNEGA ZAVODA VIŠJEŠOLSKO IN VISOKOŠOLSKO SREDIŠČE PRIMORSKE

S predlogom ustanovitve javnega zavoda Višješolsko in visokošolsko središče Primorske sledimo programskim usmeritvam za delovanje Mestne občine Nova Gorica na področju terciarnega izobraževanja kot ga določa Programski dokument na področju terciarnega izobraževanja na Goriškem (v nadaljnjem besedilu: programski dokument), ki ga je Mestni svet Mestne občine Nova Gorica sprejel na seji dne 16.12.2016:

- dejavnosti povezovanja terciarnega izobraževanja, inovacij, raziskovanja z lokalnimi gospodarskimi in drugimi organizacijami s ciljem spodbujanja napredka obstoječih in novih podjetij na osnovi znanja in novih tehnologij,
- dejavnosti vzpostavljanja Goriške kot mednarodno atraktivne destinacije za študij in raziskovanje.

Višješolsko in visokošolsko izobraževanje (terciarno izobraževanje) je pomembno za razvoj lokalnega okolja, zato se nam zdi smiselno, da se dejavnost še naprej razvija v okviru samostojnega zavoda in sicer predlagamo ustanovitev novega javnega zavoda »Višješolsko in visokošolsko središče Primorske«.

Kot smo že navedli, so vsi ustanovitelji sedanjega zavoda Visokošolsko in raziskovalno središče Primorske (VIRS) izstopili iz soustanoviteljstva, kot ustanoviteljici sta ostali Mestna občina Nova Gorica in Občina Šempeter - Vrtojba, s 1.1.2019 iz soustanoviteljstva izstopa tudi Občina Šempeter - Vrtojba. Nov javni zavod Višješolsko in visokošolsko središče Primorske, katerega ustanovitev predlagamo s predlogom odloka, bi pričel z delovanjem naslednje leto (uporaba odloka s 1.1.2019). Če bi želeli preoblikovati obstoječi VIRS v javni zavod že sedaj, bi morala predlagani odlok sprejeti tudi Občina Šempeter – Vrtojba, kar pa je nesmiselno, glede na to, da je Občina Šempeter – Vrtojba že sprejela sklep o izstopu iz zavoda VIRS.

V naslednjem letu bomo VIRS pripojili k novemu javnemu zavodu, ki bo tako postal tudi pravni naslednik VIRS in tako zagotovili njegovo kontinuiteto delovanja.

Osnovni namen novega javnega zavoda je spodbujanje razvoja programov in pomoč pri vzpostavljanju novih zavodov s področja višješolskega in visokošolskega izobraževanja na

območju Primorske, povezovanje višješolskega in visokošolskega izobraževanja, inovacij in raziskovanja z lokalnimi gospodarskimi in drugimi organizacijami s ciljem spodbujanja napredka obstoječih in novih podjetij na osnovi znanja in novih tehnologij, vzpostavljanje Goriške kot mednarodno atraktivne destinacije za študij in raziskovanje.

2.2.1 Zakonodajna izhodišča in usmeritve

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 s spremembami)
- Statut Mestne občine Nova Gorica (Uradni list RS, št. 13/12 s spremembami)
- Programski dokument na področju terciarnega izobraževanja na Goriškem
- Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011 - 2020 (ReNPVŠ11-20) (Uradni list RS, št. 41/11).

2.2.2 Finančna in kadrovska izhodišča

Ocenjujemo, da znašajo minimalna potrebna finančna sredstva za delovanje predlaganega javnega zavoda za prvo leto (leto 2019:)

• stroški dela (polovična zaposlitev v.d. direktorja, 43. plačni razred)	17.000 EUR
• materialni stroški	1.000 EUR
• stroški storitev	14.500 EUR
• najemnine	1.000 EUR
• drugo	1.000 EUR

SKUPAJ 34.500 EUR

V kolikor bo predlog ustanovitve novega javnega zavoda sprejet, bo župan Mestne občine Nova Gorica s posebnim sklepom imenoval vršilca dolžnosti za čas do imenovanja direktorja, vendar največ za dobo 1 leta.

Vršilec dolžnosti zavoda pod nadzorstvom ustanovitelja opravi vsa dela in priprave za začetek dela zavoda. Naloge vršilca dolžnosti direktorja so:

- v roku enega meseca od pričetka uporabe tega odloka mora poskrbeti za vpis zavoda v sodni register,
- v roku enega meseca po tem, ko so imenovani vsi člani sveta zavoda, razen predstavnika zaposlenih, sklicati konstitutivno sejo in na njej predložiti predlog statuta v sprejem,
- po izvolitvi predstavnika delavcev sklicati sejo sveta zavoda in na dnevni red uvrstiti predlog morebitnih sprememb statuta, če predstavnik delavcev v roku enega meseca od izvolitve to zahteva,
- v roku treh mesecev od konstitutivne seje sveta zavoda predlagati člane strokovnega sveta,
- do imenovanja direktorja predstavlja in zastopa zavod ter organizira in vodi strokovno delo zavoda,
- opravlja druge naloge, ki so potrebne za delovanje zavoda.

V naslednjih letih delovanja je predvideno povišanje stroškov za delovanje javnega zavoda predvsem zaradi kadrovske okrepitve javnega zavoda obenem pa se od javnega zavoda pričakuje pridobivanje sredstev za izvajanje dejavnosti tudi iz drugih virov..

Tabela 4: Ocena potrebnih finančnih sredstev za delovanje zavoda v naslednjih letih:

Leto	Višina in vir potrebnih sredstev EUR	Namen
2019	34.500 Vir: Mestna občina Nova Gorica	- strošek polovične zaposlitve v.d. direktorja - materialni stroški, stroški storitev, najemnine, drugo
2020	55.000 Viri: Mestna občina Nova Gorica 45.000 Gospodarstvo, razpisi,...: 10.000	- strošek zaposlitve direktorja - stroški izvajanja programa javnega zavoda - materialni stroški, stroški storitev, najemnine, drugo

2021	75.000 Vir: Mestna občina Nova Gorica: 55.000 Gospodarstvo, razpisi,...: 20.000	- strošek zaposlitve direktorja - dodatna zaposlitev v javnem zavodu - stroški izvajanja programa javnega zavoda - materialni stroški, stroški storitev, najemnine, drugo
2022	75.000 Vir: Mestna občina Nova Gorica: 45.000 Gospodarstvo, razpisi,...: 30.000	- strošek zaposlitve direktorja - dodatna zaposlitev v javnem zavodu - stroški izvajanja programa javnega zavoda - materialni stroški, stroški storitev, najemnine, drugo

Pri oceni stroškov delovanja novega javnega zavoda izhajamo iz dosedanjih stroškov delovanja VIRS, predloga finančnega načrta VIRS za leto 2018 in predvidenega razvoja novega javnega zavoda Višješolsko in visokošolsko središče Primorske. Glede na razgovore z dosedanjimi soustanovitelji VIRS iz vrst gospodarstva je s strani gospodarstva v prihodnjih letih realno pričakovati finančna sredstva za delovanje novega zavoda in izvajanje programa oz. posameznih projektov v okviru javnega zavoda. Prav tako je sedanja finančna perspektiva namenjena predvsem programskemu financiranju na vseh področjih. Nova finančna perspektiva za obdobje po letu 2020 je v pripravi, glede na pomen terciarnega izobraževanja v evropskem merilu je pričakovati nadaljnjo podporo temu področju.

2.2.3 Organizacijska izhodišča

Glede na dosedanji razvoj terciarnega izobraževanja v lokalnem okolju in pomen terciarnega izobraževanja za razvoj širše Goriške predlagamo, da se dejavnost razvija v okviru samostojnega javnega zavoda v ustanoviteljstvu Mestne občine Nova Gorica. Na ta način se lahko dejavnost organizirano in kontinuirano razvija, ustanovitelj, Mestna občina Nova Gorica, ima na ta način neposreden vpliv na samo delovanje z različnimi instrumenti:

soglasje k imenovanju direktorja javnega zavoda, vpliv na delovanje javnega zavoda preko svojih predstavnikov v svetu javnega zavoda, potrjevanje finančnega načrta in programa dela....

V kolikor bi dejavnost pripojili kateremu od že obstoječih javnih zavodov, bi bila dejavnost razvoja terciarnega izobraževanja ena od nalog že obstoječega javnega zavoda. V tem primeru bi bilo potrebno zagotoviti sredstva vsaj za eno zaposlitev in sredstva za izvajanje programa ter ostale stroške. Ocenjujemo, da bi v takšni organizacijski obliki podpora terciarnemu izobraževanju lahko imela postransko vlogo.

K sodelovanju pri ustanavljanju novega javnega zavoda na področju terciarnega izobraževanja so bile vabljeni tudi ostale občine na Goriškem, zaenkrat interes za sodelovanje ni bil izkazan.

Programski dokument določa, da mora Mestna občina Nova Gorica prevzeti vodilno vlogo pri podpori dejavnostim terciarnega izobraževanja, ki so v skupnem interesu vsem terciarnim ustanovam, ter pri naporih za sodelovanje terciarnih ustanov z drugimi akterji v regiji, predvsem gospodarstvom.

Kot ugotavlja programski dokument Mestna občina Nova Gorica že vrsto let znatno podpira terciarno izobraževanje in je dosedanje delovanje VIRS priložnost za pregled obstoječega stanja in razmislek o prihodnosti področja, ki je za lokalno okolje izrednega pomena. Programski dokument je določil prednostne usmeritve, na katere naj bo Mestna občina Nova Gorica osredotočena pri podpori razvoja terciarnega izobraževanja in raziskovanja. Programski dokument ne obsega predloga organizacijskih rešitev za uresničevanje predlaganih oz. sprejetih usmeritev in ukrepov, prav tako ne določa prihodnje vloge Mestne občine Nova Gorica v VIRS.

Glede na zgoraj navedeno usmeritev programskega dokumenta in s ciljem nadaljnjega, trenutnim razmeram prilagojenega razvoja področja, predlagamo ustanovitev novega javnega zavoda Višješolsko in visokošolsko središče Primorske z dejavnostmi, ki so v predlogu odloka navedeni kot javna služba in kot druge dejavnosti .

Z ustanovitvijo novega javnega zavoda bo podpora terciarnemu izobraževanju ustrezno prilagojena drugačnim družbenim in gospodarskim razmeram v lokalnem okolju, predvsem pa nadgrajena z usmeritvami programskega dokumenta.

2.2.4 Izhodišča stroke

Tekom izdelave programskega dokumenta so bili izvedeni razgovori s predstavniki izobraževalnih in raziskovalnih ustanov na področju srednjega, višjega, visokega in univerzitetnega izobraževanja ter z ustanovami, ki delujejo na področju inovacij, podjetništva in razvoja regije na Goriškem. Iz razgovorov izhaja:

- občina potrebuje jasno razvojno usmeritev,
- nizka stopnja sodelovanja med posameznimi ustanovami na področju izobraževanja, raziskovanja in inovacijske dejavnosti,
- šibko sodelovanje med ustanovami na drugi strani meje oz. sooblikovanje čezmejnega prostora skozi izobraževanje in raziskovanje,
- razseljenost in razdrobljenost posameznih ustanov,
- podvajanje pri izobraževalni dejavnosti kot pri drugih podpornih dejavnostih na področju inovacij in razvoja.

Iz razgovorov je možno razbrati potrebo po platformi na ravni regije/občine, ki bi skrbela za skupne zadeve vseh ustanov, ki delujejo na področju terciarnega izobraževanja in inovacij. Izpostavljene so bile zlasti dejavnosti, kot so promocija Nove Gorice kot destinacije za študij, skupni karierni center, druge storitvene dejavnosti za študente, urejanje bivanjske problematike študentov, podpora pri skupnih dogodkih, skupen nastop do državnih in EU-organov, kontinuiran in koordiniran stik z lokalnim gospodarstvom ter koordinacija sodelovanja na področju inovacij, raziskovanja in poučevanja.

2.2.5 Vizija novega javnega zavoda (SWOT analiza)

Prednosti:

- Krepi se zavest o nujnosti pridobitve formalne izobrazbe.
- Krepi se zavest o vseživljenjskem učenju.
- Bližina Italije ter dobro poznavanje italijanske kulture, jezika in vrednot.

- Krepitev zavesti o nujnosti povezovanja institucij in programov za doseg kvalitativnega preskoka v razvoju.
- Ključni spodbujevalec terciarnega, ekonomskega in kulturnega razvoja na skrajnem zahodnem delu slovenskega narodnostnega prostora.
- Dolga tradicija izobraževanja na Goriškem v slovenskem jeziku.
- Nekateri nišni globalno zanimivi programi, tudi močno povezani z razvojnimi načrti v okolju.
- Mladi intelektualci z družinami prinašajo dinamičnost v okolje.
- Možnost študija domačinov iz okolice, ki si drugače študija ne morejo privoščiti.
- Generator delovnih mest povezanih z delovanjem terciarnih organizacij.
- Internacionalna sestava profesorjev in študentov poudarja globalno vpetost okolja v svetovne tokove.

Slabosti

- Pomanjkanje faktorjev pomembnih za sprejetje odločitve za študij v določenem okolju (nerazpoznavnost Goriške kot zanimive destinacije za študij),
- Niso vključene ostale – bližnje lokalne skupnosti (občine).
- Sodelovanje med izobraževalno in uporabno sfero je šibko.
- Visok indeks staranja, večanje števila in deleža starejših, odsotnost priseljevanja.
- Visoko izobraženi kadri ostajajo v Ljubljani ali tujini.
- Premalo sodelovanja med podjetji in izobraževalnimi ustanovami.
- Premajhen delež lastnega profesorskega kadra (veliko predavateljev od drugod).
- Ponudba programov, ki premalo upoštevajo potrebe okolja.
- Prevelika razpršenost lokacij pedagoške in raziskovalne dejavnosti, pomanjkanje študentskih namestitev. Ni vzpostavljen razpoznaven center (centralni kampus) z nujno skupno infrastrukturo (knjižnica, kultura, šport,...).
- Globalna nerazpoznavnost kakovosti posameznih programov in s tem kompetentnosti diplomantov (diploma na teh programih je neatraktivna).
- Prevelika heterogenost programov kot posledica možnosti financiranja.

Nevarnosti

- Konflikti med akterji, delo brez konsenza (razvijanje enakih programov na enakih stopnjah).
- Medsebojna konkurenca.
- V naslednjih študijskih letih nižji vpis od pričakovanega (zmanjševanje populacije).
- Nezainteresiranost lokalnih skupnosti po združevanju sredstev za razvoj človeških virov.
- Zaviranje novih pobud s strani obstoječih izvajalcev.
- Dajanje prednosti pomenu množičnosti študentov na posameznih programih namesto kvaliteti.
- Siromašenje slovenskih visokošolskih izobraževalnih programov in s tem ekonomskih in kulturnih temeljev na skrajnem zahodnem delu Slovenije.
- Neusklajen razvoj visokošolskih programov na Goriškem.
- Premajhno zavedanje lokalne družbene skupnosti in politike za prednosti, ki jih prinašajo programi terciarnega izobraževanja.
- Problemi financiranja s strani države.

Priložnosti

- Nova Gorica (p)ostane mesto mladih ter zanimivo za študente iz preostale Slovenije.
- Pridobivanje sredstev EU za razvoj programov.
- Čezmejno sodelovanje in povezovanje programov.
- Povezovanje gospodarstva in izobraževanja.
- Sodelovanje različnih institucij na področju terciarnega izobraževanja.
- Skupno nastopanje na državnem in evropskem nivoju.
- Skupno nastopanje na različnih prireditvah (promocijah).
- Pridobivanje na prepoznavnosti.
- EU pospešuje in podpira čezmejno sodelovanje in povezovanje izobraževanja in gospodarstva (Pametna specializacija, EZTS).
- Prostor za dinamične in prodornejše programe terciarnega izobraževanja.
- Izraba znanja in razvojnih potreb širšega lokalnega gospodarstva (tehnika in naravoslovje, zdravstvo in oskrba starejših, turizem, kulturna dediščina, narava....).
- Povezati in privabiti v svetu prepoznaven profesorski in raziskovalni kader, ki izhaja iz tega okolja.

3 ZAKLJUČEK

Z ustanovitvijo novega javnega zavoda Višješolsko in visokošolsko središče Primorske se sledi Programskemu dokumentu na področju terciarnega izobraževanja na Goriškem, ki jasno določa razvoj terciarnega izobraževanja na Goriškem, ter se delovanje Mestne občine Nova Gorica na področju terciarnega izobraževanja prilagaja družbeni in gospodarski situaciji v lokalnem okolju.

Mestna občina Nova Gorica je od leta 2004 soustanoviteljica zavoda Visokošolsko in raziskovalno središče Primorske, v okviru katerega je v sodelovanju z lokalnim gospodarstvom načrtno podpirala in spodbujala razvoj terciarnega izobraževanja. V preteklih letih so v Novi Gorici zaživi novi izvajalci na področju terciarnega izobraževanja, nekateri študijski programi se izvajajo kot dislocirane enote.

Zaradi finančne situacije delovanja zavoda VIRS, tudi kot posledice gospodarske krize, je VIRS v zadnjih letih nazadoval v zasledovanju svojega poslanstva, zato je na podlagi njegovega dosedanjega dela in jasne usmeritve razvoja terciarnega izobraževanja na Goriškem čas primeren za posodobitev njegovega delovanja in poslanstva.

Terciarno izobraževanje je izjemnega pomena za razvoj Goriške, zato je smiselno aktivnosti za razvoj tega področja tudi v prihodnosti razvijati v okviru samostojne pravne osebe, javnega zavoda Višješolsko in visokošolsko središče Primorske. Nov javni zavod ima jasno začrtano poslanstvo:

Javni zavod Višješolsko in visokošolsko središče Primorske je krovna organizacija na področju terciarnega izobraževanja, ki zasleduje dva osnovna cilja:

- **sodelovanje terciarnega izobraževanja, raziskovanja, podjetij in drugih organizacij,**
- **Nova Gorica kot mednarodno priljubljena destinacija za študij.**

V preteklosti se je delovanje VIRS že izkazalo za uspešen model podpore razvoju terciarnega izobraževanja v lokalnem okolju. Dosedanje poslanstvo VIRS se v na novo definirani statusni obliki nadaljuje oz. nadgrajuje v obliki javnega zavoda Višješolsko in visokošolsko središče Primorske.